

355.07

Д 63



ВКП 4-00(35)01.01

ДОКТРИНА З МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИЛ ОБОРОНИ



ЖОВТЕНЬ 2021

ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:

обмежень для розповсюдження немає.

**КОМАНДУВАННЯ МЕДИЧНИХ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ
УКРАЇНИ СПІЛЬНО З УКРАЇНСЬКОЮ ВІЙСЬКОВО-
МЕДИЧНОЮ АКАДЕМІЄЮ**

355.07
Д 63

Прим. № _____

ВКП 4-00(35)01.01

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Головнокомандувач Збройних Сил України
 генерал-лейтенант
 Валерій ЗАЛУЖНИЙ

2021 р.



**ДОКТРИНА
 З МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
 СИЛ ОБОРОНИ**


БІБЛІОТЕКА ХУПС
 № 133036
 НАВЧАЛЬНИЙ ФОНД

A 1 5 2 4 6 5


Військова керівна
 публікація командуванню
 і медичним службам
 Збройних Сил України
 та інших складових Сил
 оборони щодо організації
 і порядку медичного
 забезпечення військ

ЖОВТЕНЬ 2021
ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:
 обмежень для розповсюдження немає.
**КОМАНДУВАННЯ МЕДИЧНИХ СИЛ
 ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ СПІЛЬНО З
 УКРАЇНСЬКОЮ ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНОЮ
 АКАДЕМІЄЮ**

Генеральний штаб ЗС України
 № 3007 НВГШ вил 11.11.2021 12:57:21 зск. 63



ПЕРЕДМОВА

Доктрину з медичного забезпечення сил оборони (далі – Доктрина) розроблено робочою групою фахівців Української військово-медичної академії (к.н.д.у. **В.О. Жаховський**, к.м.н. **В.Г. Лівінський**, д.м.н. **О.М. Іванько**) спільно з Командуванням Медичних сил Збройних Сил України (**Т.М. Остащенко**, д.м.н. **А.М. Галушка**, **С.В. Халік**, **С.А. Солдатов**, **О.В. Щербина**) та погоджено із заінтересованими структурними підрозділами видів (окремих родів військ (сил) Збройних Сил України та Генерального штабу Збройних Сил України, а також з керівниками медичних служб (органів управління медичним забезпеченням) інших складових сил оборони.

Доктрина визначає принципи, положення і вимоги щодо організації та порядку медичного забезпечення Збройних Сил України (далі – ЗС України) та інших складових сил оборони під час спільного виконання ними завдань у мирний час і в особливий період та має за мету впровадження єдиних підходів до організації медичного забезпечення усіх складових сил оборони та надання медичної допомоги пораненим, ураженим, травмованим і хворим (далі – поранені та хворі) військовослужбовцям, налагодження взаємосумісності в діяльності медичних служб ЗС України та інших складових сил оборони (далі – медичні служби).

Доктрина призначена для використання її положень командуванням ЗС України та інших складових сил оборони, їх органами управління медичним забезпеченням під час відпрацювання проєктів нормативно-правових актів і керівних документів з питань охорони здоров'я військовослужбовців та медичного забезпечення військ (сил), а командирами усіх рівнів і медичними службами – під час спільного виконання завдань у мирний час та оборони держави в особливий період.

Усі питання, що стосуються Доктрини, надсилати до:

Командування Медичних сил Збройних Сил України, 03168, м. Київ, проспект Повітрофлотський, 6, Командування Медичних сил Збройних Сил України (контактний телефон/факс розробників для надання зауважень та пропозицій: (044) 520-07-64, E-mail: admin_gvmu@post.mil.gov.ua, militarymedic@ukr.net);

Української військово-медичної академії, 01015, м. Київ, вул. Московська, 45/1, буд. 33, Українська військово-медична академія (контактний телефон/факс розробників для надання зауважень та пропозицій: (044) 280-00-34, E-mail: nov300@ukr.net).

ЗМІСТ

	ПЕРЕДМОВА	2
	ВСТУП	5
	ПОСИЛАННЯ НА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ ТА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ	7
	ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	8
	ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	9
1	ОСНОВИ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА ІНШИХ СКЛАДОВИХ СИЛ ОБОРОНИ	10
1.1	Умови медичного забезпечення	10
1.1.1	Мета медичного забезпечення	13
1.1.2	Медичне забезпечення в сучасних умовах застосування військ (сил)	13
1.2	Принципи, політика та стандарти медичного забезпечення	13
1.2.1	Принципи військової охорони здоров'я та медичного забезпечення військ (сил)	14
1.2.2	Захист медичних служб	15
1.2.3	Політика госпіталізації	15
1.2.4	Медична допомога полоненим та особам, воля яких обмежена у зв'язку зі збройним конфліктом (позбавленим волі)	16
1.2.5	Медична допомога пацієнтам-некомбатантам	17
1.2.6	Принципи військово-цивільної взаємодії у разі медичного забезпечення військ (сил) під час особливого періоду, участі у здійсненні заходів правового режиму надзвичайного стану та (або) ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру	17
1.2.7	Особливості медичного забезпечення в різних умовах застосування військ (сил)	18
1.2.8	Модульний підхід до медичного забезпечення	21
1.2.9	Безперервне покращення медичного забезпечення військ	23
1.3	Відповідальність та обов'язки щодо медичного забезпечення військ (сил)	24
1.3.1	Зобов'язання держави щодо охорони здоров'я військовослужбовців	24
1.3.2	Обов'язки та відповідальність командувачів (командирів, начальників) щодо медичного забезпечення військ (сил)	25
1.3.3	Відповідальність керівників медичних служб за організацію медичного забезпечення військ (сил)	26
2	ОРГАНІЗАЦІЯ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	27
2.1	Медичне командування та контроль	27
2.2	Зв'язок та управління медичною інформацією	30

2.3	Охорона здоров'я військовослужбовців та превентивна (профілактична) медицина	32
2.4	Система медичного забезпечення військ (сил)	32
2.4.1	Елементи системи медичного забезпечення військ (сил)	33
2.4.2	Рівні медичного забезпечення (етапи медичної евакуації)	34
2.5	Медична евакуація	37
2.5.1	Порядок проведення медичної евакуації	37
2.5.2	Евакуаційно-транспортні засоби	40
2.6	Медичне постачання (медична логістика)	42
3	ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	44
3.1	Боеготовність та зміцнення здоров'я	44
3.2	Медична розвідка та інформаційне забезпечення	44
3.3	Підготовка з тактичної медицини та спеціальна підготовка особового складу медичної служби	46
3.3.1	Підготовка з тактичної медицини	46
3.3.2	Спеціальна підготовка особового складу медичної служби	46
3.4	Медичне оцінювання	47
3.5	Медичне планування	47
3.5.1	Загальні питання медичного планування	47
3.5.2	Часові нормативи надання медичної допомоги	48
3.5.3	Прогнозування санітарних втрат	49
3.5.4	Планування на випадок масових санітарних втрат	51
3.5.5	Планування медичного забезпечення в умовах застосування зброї масового ураження	51
3.6	Превентивна (профілактична) медицина та санітарно-гігієнічні заходи	52
3.7	Протиепідемічні заходи	53
3.8	Організація надання медичної допомоги	54
3.8.1	Безперервність і послідовність надання медичної допомоги	54
3.8.2	Домедична допомога у порядку само- та взаємодопомоги	55
3.8.3	Первинна медична допомога	56
3.8.4	Вторинна медична допомога	56
3.8.5	Остаточна медична допомога	57
3.9	Управління медичною евакуацією	57
3.9.1	Планування медичного забезпечення	58
3.9.2	Управління потоками пацієнтів	58
3.10	Медичне забезпечення у кризових ситуаціях	59
4	ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА	59
Додатки:		
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ДЖЕРЕЛ)	61
	ДЛЯ НОТАТОК	62

ВСТУП

Доктрина з медичного забезпечення сил оборони – військова керівна публікація, що містить перелік принципів, положень і вимог щодо організації та порядку медичного забезпечення ЗС України та інших складових сил оборони, які є обов'язковими для застосування органами військового управління, командирами усіх рівнів і медичними службами під час спільного виконання завдань у мирний час та оборони держави в особливий період.

Доктрину розроблено відповідно до директиви Головнокомандувача Збройних Сил України від 04 червня 2021 року № Д-8 “Про організацію розробки доктринальних документів Збройних Сил України”, згідно із законодавством України з питань охорони здоров'я та оборони держави, вимогами Стратегії національної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020 і Стратегії воєнної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 25 березня 2021 року № 121/2021 (посилання а-е).

Доктрина враховує сучасні погляди на форми і способи застосування військ (сил) в операціях (бойових діях) та організацію їх медичного забезпечення, положення Принципів і політики медичного забезпечення сил оборони (СП 4-00(35)01.01) (посилання и), а також положення доктринальних документів з питань медичного забезпечення збройних сил держав-членів НАТО, зокрема Принципів і політики медичного забезпечення НАТО (МС 0326/4) та Спільної доктрини з медичного забезпечення НАТО (АJP-4.10 (С)) (посилання к-л). Доктрина містить основоположні принципи, положення і вимоги щодо організації та порядку медичного забезпечення військ (сил) і не деталізує клінічні аспекти надання медичної допомоги.

Положення Доктрини застосовуються всіма складовими сил оборони, до яких належать ЗС України, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, інші утворені відповідно до законів України військові формування, а також правоохоронні та розвідувальні органи, на які відповідно до законодавства покладено завдання з оборони держави. Спільне виконання завдань передбачає застосування єдиних принципів медичного забезпечення військ (сил), водночас не виключає наявності особливостей медичного забезпечення окремих складових сил оборони.

Доктрина призначена для органів військового управління, командирів усіх рівнів виходячи з їхніх обов'язків щодо збереження життя і здоров'я військовослужбовців, а також керівного складу та органів управління медичних служб, керівників військово-медичних закладів і медичних підрозділів військових частин. Доктрина також є основою для розроблення нормативно-правових актів і керівних документів з питань медичного забезпечення військ (сил) всіх складових сил оборони.

Положення Доктрини поширюються та можуть використовуватися під час медичного забезпечення складових сил безпеки, до яких належать державні правоохоронні та розвідувальні органи, сили цивільного захисту та органи загальної компетенції, на які Конституцією та законами України

покладено функції із забезпечення національної безпеки України, у разі залучення їх до виконання завдань з оборони держави. За таких умов під визначення категорії "військовослужбовці" підпадають також "поліцейські" та "особи рядового і начальницького складу".

Положення Доктрини змінюються та уточнюються відповідно до змін у порядку застосування ЗС України та інших складових сил оборони, а також у зв'язку з розвитком організаційних засад медичного забезпечення військ (сил) та появою нових технологій надання медичної допомоги.